

ΕΠΙΣΤΗΜΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ, ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ

ΕΤΟΣ Δ'.
ΑΡΙΘ. 41

Ἐν Πειραιεὶ Σεπτέμβριος
1886

ΔΙΕΓΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ
Δ. Κ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΧΙΛΛΕΡΟΥ ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ

ΔΡΑΜΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΕΝΤΕ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΘΕΝ ΕΚ ΤΟΥ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΥ

ΥΠΟ
Γ. Κ. ΣΤΡΑΤΗΓΗ

ΠΡΑΞΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

(Συνέχεια προηγουμ. φύλλου).

Δῶμα ἐν τοῖς Ἀνακτόροις.

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ

ΔΟΥΞ ΑΛΒΑΣ, ΔΟΜΙΝΙΚΟΣ.

ΔΟΜΙΝ. Μὲ ἐζητεῖτε; τί συμβαίνει;

ΔΟΥΞ. Σήμερον
σπουδαία τις συνέβη ἀνακάλυψις,
ἐφ' ἧς ἐπόθουν διαφώτισίν τινα.

ΔΟΜΙΝ. Ὅποιαν ἐννοεῖτε ἀνακάλυψιν;

ΔΟΥΞ. Περὶ τὴν μεσημβρίαν ὁ Δὼν Κάρολος
κἀγὼ ἐν τῷ προδρόμῳ συνηντήθημεν
τῆς βασιλίσσης. Μὲ προσβάλλει. Ζωηρῶς
ἐρίζομεν. Ἡ ἔρις κορυφοῦται. Καὶ
δραττόμεθα τοῦ ξίφους. Ἡ βασίλισσα,

ἀκούσασα τὸν κρότον, τὸ δωμάτιον
ἀνοίγει κ' ἐν τῷ μέσῳ ρίπτεται ἡμῶν,
καὶ νεῦμα ἐκτοξεύει πρὸς τὸν Πρίγκηπα
δεσποτικῆς ἀμέσως οἰκειότητος —
Ἐν βλέμμα μόνον — Πίπτει ὁ βραχίον του —
Καὶ πρὸς τὸν τράχηλόν μου ἵπταται εὐθύς —
Αἰσθάνομαι θερμὸν τι φίλημα — κίδου
ἐξηφανίσθη!

ΔΟΜΙΝ. (Μετά τινα σιωπὴν). Εἶναι λίαν ὑποπτον —
Δούξ, ὁμοίόν τι μοι ἀναμνησθετε —
Ὅμοιās σκέψεις πρὸ πολλοῦ ἐπάωζον
ἐντὸς τῆς κεφαλῆς μου — Τὸναρ πλὴν αὐτὸ
δὲν τὸ ἐνεπιστεύθη ἐτι οὐδενί.
Ὑπάρχουν ξίφη δίστομα, ἀμφίβολοι
φίλοι — φοβοῦμαι τούτους. Εἶναι δυσχερὲς
τὸ διακρίνειν τοὺς ἀνθρώπους, πλὴν ἐντὸς
αὐτῶν τὸ ἐμβαθύνειν δυσχερέστατον.
Δίσσημοι φράσεις ἐμπιστοὶ τυγχάνουσι
προσβεβλημένοι — Ὅθεν τὸ ἀπόρρητον
ἐνέθαψα, ὡς ὅτου εἰς τὸ φῶς αὐτὸ
ὁ χρόνος φέρει. Λίαν ἐπικίνδυνον
τυγχάνει τὸ παρέχειν εἰς τοὺς ἀνακτας
τινάς ὑπηρεσίας. Βέλος τολμηρόν,
ὅπερ ἀποτυγχάνον τοῦ θηράματος,
τὸν κυνηγὸν τιτρώσκει — Ὅτι λέγω νῦν,
νὰ ἐπομάσω ἡδυνάμην, Δούξ, ἐγὼ
ἐπὶ τῶν Μυστηρίων. Ὅμως θεατοῦ
ἡ μαρτυρία, λέξις τις ὠτακουστοῦ
ἢ καὶ χαρτίου φύλλον, ἐν τῇ πλάστιγγι
βρύνει μᾶλλον τοῦ ζωηροτάτου μου

αισθήματος — Κατάρτα, ὅτ' εἰς ἔδαφος
ισπανικὸν βιοῦμεν.

ΔΟΥΞ. Διατί αὐτό
τὸ ἔδαφος; —

ΔΟΜΙΝ. Ἐν πάσῃ ἄλλῃ δύναται
Αὐλῇ τὸ πάθος νὰ λησμονηθῇ. Ἐδῶ
τ' ἀπαγορεύουν νόμοι αὐστηρότατοι.
Αἱ ἰσπανίδες ἀνασσαὶ ἀμάρτους
σπανίως — τὸ πιστεύω — ὅμως δυστυχῶς
μόνον ἐκεῖ — πλὴν μόνον ἀκριβῶς ἐκεῖ,
ἐνθα ἐπιτυχάνεις, ἐὰν δύνασαι,
νὰ τὰς προκαταλάβῃς.

ΔΟΥΞ. Νῦν ἀκούσατε —
Ἀκρόασις ὁ Πρίγκηψ ἔσχε σήμερον
παρὰ τοῦ βασιλέως διαρκέσασαν
περὶ τὴν μίαν ὥραν. Τὴν διοίκησιν
ζητεῖ τῆς Φλαμανδίας λίαν ζωηρῶς.
Ἐν τῷ γραφείῳ ἤμην κ' ἤκουσα τὸ πᾶν,
ἐκ τῶν δακρύων τῶμα εἶχ' ὑπέρυθρον,
ὅτε ἐπὶ τῆς θύρας συνηντήθημεν.
Αἴφνης τῇ μεσημβρίᾳ θριαμβευτικὸν
τὸ ὄφος εἶχε, καὶ ἠγάλλετο, ἐμὲ
ὅτι ὁ ἀναξ προετίμησεν αὐτοῦ.
Τὰ πράγματ' ἄλλως ἔχουν, μ' εἶπε, κάλλιον.
Ὑπόκρισις ὁ πρίγκηψ ἀγνοεῖ. Πλὴν πῶς
αἱ ἀντιφάσεις αὗται συμβιβάζονται;
Ὁ Πρίγκηψ χαίρει παραγκωνισθεὶς. Ἐμοὶ
τὴν εὐνοίαν ὁ ἀναξ ἐξεδήλωσε
δι' ὅλων τῶν σημείων τῆς ὀργῆς αὐτοῦ.
Τί νὰ πιστεύσω; Ὅντως, τὸ ἀξίωμα
τὸ νέον τοῦτο εἶναι ἐξορία μου
μᾶλλον ἢ χάρις.

ΔΟΜΙΝ. Ὡς ἐκεῖ ἐξίκετο
λοιπὸν ἐκεῖνος; ὡς ἐκεῖ; μία στιγμή
ἐκρήμνισε πᾶν ὅ,τι ἀνεγείρομεν
ἐπὶ τὸσαῦτα ἔτη; Κ' εἰσθε ἡρεμὸς,
γαλήνιος τοσοῦτον; Προκισθάνεσθε, ἡμᾶς
τί ἀναμένει, ἐὰν γίνῃ ἰσχυρός; —
Ἐὰν ὁ Πρίγκηψ — δὲν εἶμαι ἐχθρὸς αὐτοῦ.
Φροντίδες ἄλλαι τὴν γαλήνην μου πτοοῦν
διὰ τὸν θρόνον, διὰ τὸν Θεὸν ἡμῶν
καὶ τὸν ναόν του. Ὁ Ἰνφάντης (ὃν ἐγὼ
γνωρίζω, τὴν ψυχὴν του διορῶ) φρικτὸν
τεχνᾷται σχέδιόν τι, ἀντιβασιλεὺς
νὰ γίνῃ ἐν Τολέδῳ — σχέδιον φρικτὸν —
καὶ τὴν ἀγίαν πίστιν μας νὰ ἀρνήθῃ.
Πρὸς νέαν ἢ ψυχὴν του ἀρετὴν ὀργᾷ,
ἥτις βεβαία ἐαυτῆς ἀγέρωχος,
οὐδεμιᾶς ἀνάγκην ἔχει πίστεως.
Σκέπτεται! Φλέγει χίμαιρα παράδοξος

τὴν κεφαλὴν του — Σέβεται τὸν ἄνθρωπον —

Ἡμῶν ν' ἀνάσσει οὗτος, Δούξ, εἰν' ἄξιος;

ΔΟΥΞ. Ὅνειρα μόνον ἴσως καὶ νεανικὴ
ἀλαζονεία, ἥτις μέγα πρόσωπον
νὰ διαδραματίσῃ θέλει — Ἐκλογὴ
αὐτῷ μὴ μένῃ ἄλλῃ; Θὰ θεραπευθῇ,
ὅταν ἡμῶν ν' ἀνάσσει ἔλθῃ ὁ καιρὸς.

ΔΟΜΙΝ. Πλὴν ἀμφιβάλλω. Εἶναι ὑπερήφανος
ἐπὶ ἐλευθερίᾳ, καὶ πείσεως
ἀήθης, ἥνπερ δέον ν' ἀνεχώμεθα
ὅπως τὴν βίαν εἴτα ἐπιβάλωμεν.
Ἡμῶν ν' ἀνάσσει ἄρα εἶναι ἄξιος;
Τὸ ἰσχυρὸν τοῦ πνεύματος τῆς πολιτικῆς
θὰ ὑπερακοντίσῃ τὰς γραμμάς ἡμῶν.
Ματαίως ἐπειράθην ἐν ταῖς ἡδοναῖς
τὸ φρόνημά του τ' ἀλαζονικὸν ἐγὼ
νὰ ἐξαμβλύνω. Κρατερῶς τὴν δοκιμὴν
αὐτὸς ὑπέστη. — Εἶναι ὄντως τρομερὸν
τοιούτον πνεῦμα ἐν τοιούτῳ σώματι —
Κ' εἶναι ἐξηκοντούτης ὁ δὸν Φίλιππος!

ΔΟΥΞ. Τὰ βλέμματά σας λίαν φθάνουσι μακράν.

ΔΟΜΙΝ. Ἡ ἀνασσα κ' ἐκεῖνος σύμφωνοι εἰσιν.
Ὑπολανθάνων ἔρπει ἤδη ὁ ἰός,
τῶν καινοτόμων κ' εἰς τὰ δύο στέρνα των.
Πλὴν μετ' ὀλίγον ἐξαπλοῦται ἄνωθεν
τοῦ θρόνου. Ὡ, γνωρίζω κάλλιστα ἐγὼ
τοὺς Βαλοὰ καὶ πᾶσαν τὴν ἐκδίκησιν
τῆς σιγηλῆς ἐχθρᾶς μας ταύτης τρέμωμεν,
ὅταν ἀδυναμίαι καταλάβωσι
τὸν Φίλιππον. Ἀκόμ' ἡ τῆς εὐμενῆς
ἡμῖν τυγχάνει. Ἄς προλάβωμεν!
Ἐν μῇ πάγῃ πίπτομεν ἀμφοτέροι.

Ἐν νεῦμα, μία λέξις πρὸς τὸν ἀνακτα
μετὰ ἢ ἀνευ ἀποδείξεως — ἀρκεῖ
νὰ προσπορίσῃ κέρδος ἱκανὸν ἡμῖν,
ἂν σαλευθῇ. Οὐδ' ὅλως ἀμφιβάλλωμεν
ἡμεῖς αὐτοί! Ῥαδίως πείθει ἕτερον
ὁ πεπεισμένος. Καὶ θ' ἀνακαλύψωμεν
ἀκόμη πλείω, ἂν πρὶν ὦμεν βέβαιοι,
ὅτι βεβαίως θὰ ἀνακαλύψωμεν

ΔΟΥΞ. Ἀλλὰ ἰδοὺ τὸ μέγα ἤδη ζήτημα.
Τίς θὰ διαφωτίσῃ τὸν Δὸν Φίλιππον;

ΔΟΜΙΝ. Οὔτε ὑμεῖς ἀλλ' οὔτε καὶ ἐγώ. Λοιπὸν
μάθετε, Δούξ, ὅποιον πρὸ πολλοῦ ἐγὼ
ἐν νῷ μεγάλῳ σχέδιον κυφορῶ.
Πλὴν λείπει, ὅπως τὸν ἡμέτερον δεσμὸν
συμπλέξῃ, τρίτος, ὁ σημαντικώτατος
ἡμῶν ἐταῖρος. Ὁ Δὸν Φίλιππος ἐρᾷ
τῆς Ἑβόλι. Τὰ πάθος ὑπεδαύλισα,
ὅπερ τυγχάνει εὖνουν εἰς τοὺς πόθους μου.

Εἶμαι ὁ πρεσβευτὴς του. — Τὸ ἡμέτερον
ἐκείνην θά μνησθῶ σχεδίων. — Ἐάν
τὸ ἔργον ἐπιτύχη, ἐν τῇ νεαρχῇ
δεσποίνῃ ταύτῃ μέλλει σύμμαχος ἡμῖν
νάναβλαστήσει καὶ βασίλισσα ἡμῶν.
Νῦν εἰς τὸ δῶμα τοῦτο αὕτη μὲ καλεῖ.
Τὸ πᾶν ἐλπίζω. Ἴσως κόρη Ἰσπανίης
τῶν Βαλοῦ τὰ κρῖνα ἐν μιᾷ νυκτὶ
κατασυντρίψῃ.

ΔΟΥΣ. Τί ἀκούω; Ἀληθές
ὅ,τι ἀκούω εἶναι; Μὰ τὸν Οὐρανόν,
τοῦτο μ' ἐκπλήττει! Ναί, τὸ σχέδιον αὐτὸ
τέλειον πάντῃ εἶναι. Δομινικανέ,
σ' ἀποθαυμάζω, ἥδη ἐκερδίσασμεν —

ΔΟΜΙΝ. Σίγα! Τίς φθάνει; Εἶναι αὕτη —

ΔΟΥΣ. Ἔσομαι
εἰς τὸ πλησίον δῶμα καὶ ἐάν —

ΔΟΜΙΝ. Καλῶς.
Θὰ σὰς καλέσω. (ὁ Δοῦς ἀπέρχεται)

ΣΚΗΝΗ ΕΝΔΕΚΑΤΗ

ΗΓΕΜΟΝΙΣ. ΔΟΜΙΝΙΚΟΣ

ΔΟΜΙΝ. Ταπεινότητος ὑμῶν,
Ἡγεμονίς, θεράπων.

ΗΓΕΜ. (βλέπουσα περιέργως τὸν Δοῦκα ἀπερχόμενον) Εἴμεθ' ἄρα γε
μόνοι; πλὴν βλέπω ἓνα ἔτι μάρτυρα
ἐγγύς σας.

ΔΟΜΙΝ. Πῶς;
ΗΓΕΜΟΝ. Τίς ἦτο πρὸ μικροῦ ἐδῶ;

ΔΟΜΙΝ. Ἦν ὁ Δοῦξ Ἀλβας, ὅστις σὰς παρακαλεῖ
νὰ τὸν δεχθῆτε μετ' ἐμέ.

Ὁ Δοῦξ; ἀλλὰ
τί ἄρα οὗτος θέλει; Τὸ γινώριζετε;

ΔΟΜΙΝ. Ἐγώ; ἀλλὰ νὰ μάθω μᾶλλον δύναμαι,
τί γεγονὸς σπουδαῖον χορηγεῖ ἐμοὶ
τὴν εὐτυχίαν, ἣν στεροῦμαι πρὸ πολλοῦ
νὰ ἐπανίδω τὴν Ἡγεμονίδα; Μὴ
ἄρα περίπτωσις τις τέλος εὕρηται
τοῦ ἀνακτος τοὺς πόθους ἐνθαρρύνουσα;
Βασίμως ἄρα ἤλπισα, ὅτι ὑμᾶς
βελτίων σκέψις θέλει πείσει, προσφορὰν
ἀσμένως νὰ δεχθῆτε, ἣν ἀπέρριψεν
ἡ ιδιοτροπία μόνον; Ἐρχομαι
πλήρης ἐλπίδος —

ΗΓΕΜ. Μὴ τὴν τελευταίαν μου
τῷ δὸν Φιλίππῳ ἔφερες ἀπάντησιν;

ΔΟΜΙΝ. Ἀνέβαλον μὴ τοῦτον εἰς τὰ καίρια
πληγώσω. Εἶναι ἔτ', Ἡγεμονίς, καιρός.
Δύνασθε ἔτι νὰ τὴν ἐξηδύνητε.

ΗΓΕΜ. Πῶς τὸν προσμένω, ἄγγειλον τῷ ἀνακτι.

ΔΟΜΙΝ. Δύναμαι τοῦτο ἀληθές νὰ θεωρῶ;

ΗΓΕΜ. Μὴ ἄρα εἰν' ἀστείον; — Μοὶ ἐμπνέετε
τρόμον — Πῶς; ὅμως τί διέπραξα λοιπόν,
ἂν σὺ ἀκόμη — σὺ ἀκόμη ὠχρίᾳς;

ΔΟΜΙΝ. Ἡγεμονίς, τοιαύτη ἐκπληξίς — αὐτὸ
μόλις πιστεύω —

ΗΓΕΜ. Ναί, Σεβασμιώτατε,
ἀλλ' οὔτε καὶ ὀφείλεις. Πάντα τάγαθὰ
τοῦ κόσμου θὰ ἡρνούμην, ὅπως μὴ αὐτὸ
πιστεύσητε. Εἰς τοῦτο νῦν ἀρκέσθητε
καὶ μὴ πειρᾶσθε νὰ μαντεύσητε ποσῶς
εἰς τίνος εὐγλωττίαν σεῖς ὀφείλετε
μεταβολὴν τοιαύτην. Καὶ προστίθηναι,
ἵνα παρηγορήσω, Πάτερ μου, ὑμεῖς
τῆς ἀμαρτίας ταύτης δὲν μετέχετε,
οὐδ' ἡ Ἐκκλησία ἔτι, καίτ' ὑμεῖς
ἀποδεικνύετε μοι, ὅτ' ὑπάρχουσι
καὶ περιστάσεις, ὅτε καὶ τὰ σώματα
τῶν νεαρῶν τῆς θυγατέρων πρὸς σκοποὺς
ἡ Ἐκκλησία διαθέτει ὑψηλοῦς.
Οὐδὲ αὐτή! Τοιούτους εὐσεβεῖς σκοποὺς,
ὦ Πάτερ, εἶμαι λίαν ταπεινὴ ἐγὼ
ἢ ὥστε —

ΔΟΜΙΝ. Εὐχαρίστως τοὺς μετακαλῶ
μόλις γενῶσι περιττοί, Ἡγεμονίς.

ΗΓΕΜ. Τὸν βασιλέα νὰ παρακαλέσητε
ἐκ μέρους μου τὴν πρᾶξιν ταύτην τὴν ἐμὴν
νὰ μὴ παρεξηγήσῃ. Ὅ,τι πρότερον
εἶμην, καὶ ἔτι εἶμαι. Ἡ κατάστασις
ἥλλαξε τῶν πραγμάτων μόνον ἐκτοτε.
Τὴν προσφορὰν τοῦ μετ' ἀγανακτήσεως
ὅτε ἡρνήθην, τότε ὑπελάμβανον
ὠραισιότατης βασιλείας κατόχον
εὐδαίμονα ἐκείνον. Τῆς θυσίας μου
ἄξιαν ἐθεώρουν τὴν πιστὴν αὐτοῦ
συμβίαν. Τοῦτο τότε — τότε ἐπίστευσα.
Ἀλλ' ἤδη; ἤδ' εἰζεύρω τι καλλίτερον.

ΔΟΜΙΝ. ὦ, προχωρεῖτε, προχωρεῖτ' Ἡγεμονίς,
Καταλαμβάνω, ἐννοούμεθα καλῶς.

ΗΓΕΜ. Ἀρκεῖ. Νῦν συνελήφθη. Οὐδαμῶς ἐγὼ
φείδομαι ταύτης πλέον. Συνελήφθη νῦν
ἡ πονηρὰ ἀλώπηξ, ἡ προδώσασα
τὸν ἀνακτα, τὸ ἔθνος σύμπαν καὶ ἐμέ.
Ἐρᾷ. Τοῦ ἔρωτός της δὲ τεκμήρια
κομίζω, τὰ ὅποια τρόμον εἰς αὐτὴν
θέλουν ἐμπνέσει. Ἀπατάτ' ὁ βασιλεὺς,
ἀλλ' ἄς μὴ μείνῃ ἀνεκδίκητος, θεοί!
Τὸ προσωπεῖον τῆς ὑψίστης ἀρετῆς,
τῆς οὐρανίας, ἀποσπῶ αὐτῇ, ἐγώ,
ἵνα ὁ κόσμος σύμπας τῆς ἀμαρτωλῆς

τὸ μέτωπον γνωρίσῃ. Δι' ἐμὲ ἀδρὰ
δαπάνη ἔσται τοῦτο. Ὅμως θέλωμαι,
καὶ θρίαμβός μου ἔσται, ὅτι δι' αὐτὴν
θὰ εἴναι ἀδρότερα.

ΔΟΜΙΝ. Τὸ πᾶν ὄριμον
νῦν λοιπὸν εἶναι. Καὶ μοι ἐπιτρέπετε
τὸν Δοῦκα νὰ καλέσω; (ἐξέρχεται)

ΗΓΕΜΟΝ. (ἐκπληκτός) Πλὴν τί σημαίνει τοῦτο;

ΣΚΗΝΗ ΔΩΔΕΚΑΤΗ ΗΓΕΜΟΝΙΣ· ΔΟΥΞ· ΑΛΒΑΣ· ΔΟΜΙΝΙΚΟΣ

ΔΟΜΙΝΙΚ. (ὁδηγῶν τὸν Δοῦκα ἐντός) Δούξ, ἡ εἰδήσις
ἡμῶν βραδέως λίαν φθάνει. Μυστικὸν
ἡμῖν ἀποκαλύπτει ἡ Ἡγεμονίς,
ὅπερ νὰ μάθῃ παρ' ἡμῶν προέκειτο.

ΔΟΥΞ. Καὶ ἡ ἐπίσκεψίς μου ὀλιγώτερον
λοιπὸν θὰ τὴν ἐκπλήξῃ. Πρὸς τοὺς ὀφθαλμοὺς
δυσπίστως ἔχω τοὺς ἐμούς. Παρόμοιαι
ἀποκαλύψεις ὅμα γυναικὸς ζητοῦν.

ΗΓΕΜΟΝ. Ἀποκαλύψεις τίνας ὀνομάζετε;

ΔΟΜΙΝ. Ἡγεμονίς, ποθοῦμεν νὰ γνωρίσωμεν,
εἰς ποῖον μέρος καὶ ὁποῖαν ὥραν σεῖς —

ΗΓΕΜ. Ἔστω! τὴν μεσημβρίαν λοιπὸν αὔριον
σὰς περιμένω. Ἐχὼ λόγους ἰσχυροὺς
τ' ἀπόρρητόν μου τοῦτο τ' ἀξιοποιῶν
νὰ μὴ ἀποσιγῇς εἰς τὸν ἀνακτα.

ΔΟΥΞ. Τοῦτο κέμ' ἐνταῦθα ἔφερε. Αὐτὸ
εὐθὺς νὰ μάθῃ πρέπει. Τοῦτο παρ' ὑμῶν,
νὰ μάθῃ δέον, παρ' ὑμῶν, Ἡγεμονίς.
Διότι τίνα θὰ πιστεύσῃ ἕτερον
εἰμὴ τὴν φίλην σύντροφον, τὴν ἀγρυπνον
τῆς γυναικὸς του.

ΔΟΜΙΝ. Τίνα ἄλλον ἢ ὑμᾶς
ἥτις μόλις θελήσῃ, δύναται αὐτοῦ
ἀπείρως νὰ δεσπόσῃ;

ΔΟΥΞ. Ὁ ἐχθρὸς ἐγὼ
τοῦ δὸν Καρόλου ἐκρηύχθη.

ΔΟΜΙΝ. Τοῦτ' αὐτὸ
εἰκάζουσι συνήθως καὶ περὶ ἐμοῦ.
Εἶν' ἐλευθέρᾳ ἡ Ἡγεμονίς. Ἐκεῖ
ἐνθα ἡμεῖς ἀνάγκη νὰ σιγήσωμεν,
ὑμῶν καθῆκον εἶναι νὰ λαλήσῃτε,
καθῆκον τοῦ βαθμοῦ σας. Ὁ δὸν Φίλιππος
οὐδόλως μᾶς ἐκφεύγει, ἂν τὰ νεύματα
ὑμῶν ἐπηρεάσουν, τότε φέρομεν
τὸ ἔργον μας εἰς πέρας.

ΔΟΥΞ. Ὅμως πάραυτα,
ἀμέσως δέον νὰ συμβῇ. Πολύτιμοι
εἰν' αἱ στιγμαί. Ἐκάστη ὥρα δύναται
νὰ μοι κομίσῃ ἴσως τὸ διάταγμα
ὅπως ἀναχωρήσω.

ΔΟΜΙΝ. (μετὰ τινα σκέψιν πρὸς τὴν Ἡγεμ.) Ἐὰν γράμματα
εὐρίσκοντο; ἐν γράμμα ὄντως συλληφθέν
τοῦ δὸν Καρόλου ὧδε θὰ συνέτεινεν —
Ἰδωμεν — Ὅντως; — Ναι — ὑμεῖς ὑπνώτετε
ἐν τῷ ἰδίῳ δώματι — μοι φαίνεται —
μετὰ τῆς βασιλείσης.

ΗΓΕΜ. Εἰς τὸ πλάγιον.

Πρὸς τί;

ΔΟΜΙΝ. Ποῖος γνωρίζει τὰ ἀνάκτορα!
Γνωρίζετε, τὴν κλεῖδα ποῦ ἡ ἀνασσα
τοῦ κιβωτίου κρύπτει;

ΗΓΕΜ. (σύννους) Τοῦτο δυνατόν
ν' ἀποκαλύψῃ κάτι — δυνατόν —
νὰ εὑρῶ τὸ κλειδίον δυνατόν, φρονῶ —

ΔΟΜ. Γράμματα γράφουσιν κομιστοῦ — Ἡγεμονίς,
ἡ συνοδεία εἶναι πολυάριθμος
τῆς βασιλείσης — Τέλος νὰ συλλάβωμεν
δυνάμεθα τὰ ἔχνη — Ὁ χρυσὸς πολὺ
ἰσχύει —

ΔΟΥΞ. Τίς γνωρίζει, ἂν ὁ Κάρολος
ἐμπίστους ἔχει;

ΔΟΜΙΝ. Οὐδὲ ἔρα, ἔρα καὶ
ἐν πάσῃ τῇ Μαδρίτῃ.

ΔΟΥΞ. Τί παράδοξον!

ΔΟΜΙΝ. Πιστεύσατέ με. Πᾶσαν τὴν Αὐλὴν αὐτὸς
καταφρονεῖ. Ἐνδείξεις ἔχω.

ΔΟΥΞ. Ἀλλὰ πῶς;
Νῦν ἐνθυμοῦμαι, ὅτε ἐκ τοῦ δώματος
ἐξῆλθον τῆς ἀνάσσης, τὸν δὸν Κάρολον
μετὰ τινος τὸν εἶδον ἀκολουθοῦν της
κρυφίως ὁμιλοῦντα —

ΗΓΕΜ. (ταχέως διακόπτουσα) Ἀλλ' οὐχί! οὐχί!
θὰ ἦτο — ἴσως ἦτο ἄλλό τι.

ΔΟΜΙΝ. Ἡμεῖς
δυνάμεθα ἐπίσης νὰ τὸ μάθωμεν; —
Ὑποπτος εἶναι ὄντως ἡ περίπτωσις — (τῷ Δουκί)
Καὶ ἀγνοεῖτε τὸν ἀκόλουθον ὑμεῖς.

ΗΓ. Παιδαριώδη! Τί θὰ ἦτο ἄλλωστε;
Ἀρκεῖ νομίζω τοῦτο. Πρὶν λοιπὸν ἐγὼ
τὸν βασιλέα ἴδω, ἔτι θέλωμεν
ἀλλήλους ἴδει. Ἐν τῷ μεταξύ πολλὰ
θὰ ἀποκαλυφθῶσι.

ΔΟΜΙΝ. (ὁδηγῶν αὐτὴν κατὰ μέρος) Δύναται λοιπὸν
ὁ ἀναξ νὰ ἐλπίζῃ; Ἄρα δύναμαι
νὰ προειδοποιήσω τοῦτον; Ἀληθῶς;
Καὶ τίς στιγμὴ ὡραία τὴν ἐκπλήρωσιν
τῶν πόθων του θὰ φέρῃ τέλος; Ἐτι νῦν;

ΗΓΕΜ. Μετὰ τινος ἡμέρας γίνομ' ἀσθενής
καὶ τῆς ἀνάσσης, ὡς ὑπάρχει ἔθιμον,
θὰ μὲ ἀπομακρύνουν, ὡς γνωρίζετε.

Τότε θά μείνω ἐν τῷ δωματίῳ μου.

ΔΟΜΙΝ. Εὐδαίμων! Καί τὸ μέγα ἐκερδίσαμεν
παιγνίδιον! Ἀπάσας προκαλοῦμεν νῦν
τὰς βασιλίσσας —

ΗΓΕΜ. Ἀκροάσθητε! Ἐμὲ
ἐντὸς ζητοῦν — Ὑπάγω πρὸς τὴν ἄνασσαν.
Θὰ ἴδωμεν ἀλλήλους πάλιν. (σπουδῇ ἐξέρχεται)

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ ΤΡΙΤΗ

ΔΟΥΞ. ΔΟΜΙΝΙΚΟΣ

ΔΟΜΙΝ. (μετὰ τινα παῦσιν, καθ' ἣν ἀκολουθεῖ αὐτὴν διὰ τοῦ βλέμματος)

Δούξ, αὐτὰ

τὰ ῥόδα καὶ αἱ μάχαι ὑμῶν —

ΔΟΥΞ. Καὶ ὁ σὸς

Θεός — τότε προσμένω καὶ τὸν κεραυνόν.

ὅστις θὰ μᾶς κηρυκίσῃ! (ἀπέρχονται)

(ἐπεται τὸ τέλος τῆς Β'. Πράξεως). (*)

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΑΚΗ

ΥΠΟ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΠΕΤΡΙΔΟΥ

Ἡπειρώτου, σχολάρχου, νῦν δὲ διευθυντοῦ τοῦ ἐν Πειραιεῖ
ἐκπαιδευτηρίου Τσοῦμα.

Β'.

(Ἰδὲ προηγ. φύλλον).

(**) Ἡ οἰκογένεια Πετροπουλάκη κατάγεται ἐκ τοῦ χωρίου
Κελεφᾶ τοῦ δήμου Οἰτύλου ὁμωνύμου ἐπαρχίας, ἀπέχον ἐκ
τῆς Ἀρεουπόλεως σχεδὸν μίαν ὥραν ἐν τῇ Κελεφᾷ ὑπάρχει
φρούριον, ὅπερ ἐκτίσθη πρὸς ὑπεράσπισιν τοῦ λιμένος Οἰτύλου
ὑπὸ τῶν Βενετῶν. Παρὰ τῇ Κελεφᾷ δὲ ὑπάρχει καὶ πύργος τοῦ
Βοζῆ, ἐξ οὗ ἔλκει τὸ γένος ὁ Δημήτριος Πετροπουλάκης, πατὴρ
τοῦ Λεωνίδα Πετροπουλάκη. Ὁ δὲ Βοζῆς οὗτος ὑπῆρξε διάσημος
κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν, διότι συγκεντρώσας τοὺς Μανιάτας
ἐξώσε τοὺς Ἑνετοὺς ἐκ τοῦ φρουρίου, καὶ ἠλευθέρωσε τὸν τό-
πον ἐπιδραμόντων δὲ τῶν Τούρκων, ἐπολέμησε καὶ αὐτοὺς
ἀλλ' ἐπιτέλους μὴ δυνήθεις νὰ ἀνθέξῃ, καὶ μὴ ἀνεχόμενος ὑπο-
ταγὴν, ἀνεχώρησε κατοικήσας εἰς Παληοκάλιζαν, ἀπέχουσαν
τῆς Κελεφᾶς 1 1/2 ὥραν περίπου ἀπέναντι τοῦ χωρίου Βα-
χοῦ τοῦ δήμου Καρυοπόλεως τῆς ἐπαρχίας Γυθείου. ἐν δὲ
τῇ Κελεφᾷ ἔμεινάν τινες τῶν ἀπωτέρω συγγενῶν του ἐν δὲ
τῇ Παληοκάλιζᾳ ἔμεινεν ὀλίγον χρόνον διότι, ὡς φαίνεται
καὶ ἐκεῖ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἀνθέξουν εἰς τὰς ἐπιθέσεις τῶν
Τούρκων ἐκ τῆς Παληοκάλιζας κατόκησαν εἰς Πάνιτσαν
πρωτεύουσαν ἤδη τοῦ δήμου Μαλευρίου τῆς ἐπαρχίας Γυ-

(*) Κατὰ παραδρομὴν ἐγράφη εἰς τὸ προηγ. φυλλάδιον «ἐπεται τὸ
τέλος τῆς Β' πράξεως» ἀντὶ «ἐπεται συνέχεια».

(**) Συνεγράφη τοῦτο τὸ ἱστορικὸν κατ' αἰτησίν μου, ὑπὸ τοῦ κ. Κού-
σκουρη, ὅθεν δὲν ἔνε ἡμέτερον ἔργον. Α. Πετρ.

θείου, ἐνθα ἠκοδόμησαν εἰς δύο ἐπικαιροτέρας θέσεις, εἰς τὴν
μὲν Πύργον, εἰς δὲ τὴν ἄλλην Παλάτιον, οὐπὲρ καὶ νῦν τὰ
ἐρείπια σωζόμενα οὕτω καλοῦνται. κάτωθεν δὲ τοῦ πα-
λατίου ἠκοδόμησαν καὶ ναὸν καλούμενον Ἅγιον Σπυρίδωνα,
ὅστις καὶ σήμερον ὑπάρχει καθολικὸς ναὸς τοῦ χωρίου ἐκείνου,
ἐξωθεν δὲ αὐτοῦ ὑπάρχει πλατεῖα καὶ πολλὰ καταλύματα
τῆς κωμοπόλεως. Κατοικησάντων δὲ ἐκεῖ ἐδόθη τὸ ἐκκλησια-
στικὸν προνόμιον τοῦ νὰ μεταβαίῃ ὁ ἐπίσκοπος τῆς ἐπαρ-
χίας κατ' ἔτος τὴν δευτέραν τοῦ Πάσχα καὶ συνοδεύῃ τὴν
λιτανεῖαν, ὅπου καὶ νῦν ὑπάρχει τὸ ἔθιμον ἐν Λακωνίᾳ τοῦ νὰ
βγάζουν εἰκόνας καὶ σταυροὺς, ὅπερ καὶ τοῦ σταυροῦ καλεῖ-
ται ἡ ἡμέρα αὕτη. Μετὰ παρέλευσιν τινῶν ἐτῶν ἤλθον τινες
ἐκ τῶν μεινάντων συγγενῶν τοῦ Βοζῆ ἐκ Κελεφᾶς καὶ κα-
τήκασαν ἐκεῖ ὅπου καὶ λαμπρὰς οἰκοδομὰς ἔχουσι κατοικοῦν-
τες καὶ νῦν. Ἡ οἰκογένεια αὕτη τοῦ Βοζῆ δὲν ἠρκέσθη
εἰς τὰς κτήσεις τῆς Πανίτσης, ἀλλὰ συνέλαβε τὸ σχέδιον νὰ
ἐξώσῃ τοὺς Τούρκους ἐκ τῶν μερῶν Λίμνης, Ζευγολατιῶ, Πασ-
σαβᾶ, καὶ τῆς κοιλάδος τοῦ Μαυροβουνίου, Σελίνιτσας καὶ
τῶν περὶξ διαφόρων ἄλλων μερῶν. συνεννοηθεὶς δὲ οὗτος ὁ
Μιχαὴλ Βοζῆς ἡ Πετροπουλάκης μετὰ τῶν Καβαλλιεριάνων
ἡ Μανολιάνων, κατοικούντων ἐν Καρυοπόλει, καὶ τῶν Γρη-
γοριάνων, κατοικούντων τότε εἰς Σκουτάρη, τῶντι συνεκέντρω-
σε τοὺς Μανιάτας καὶ ἐν διαστήματι ὀλίγων ἡμερῶν ἔγεινε
κύριος τῶν πεδινῶν μερῶν τῆς ἐπαρχίας Γυθείου, περιορίσας
τοὺς Τούρκους ἐντὸς τοῦ φρουρίου Πασσαβᾶ. γενόμενοι δὲ κύ-
ριοι τῶν μερῶν αὐτῶν διένειμον οἱ τῆς οἰκογενείας μετὰ τῶν
τὰς κτήσεις τῶν, καὶ ὁ μὲν Μιχαὴλ Βοζῆς ἡ Πετροπουλάκης
ἔλαβεν ὡς μερίδιον τὴν πεδιάδα καλουμένην Λίμνην τοῦ Ποσει-
δῶνος ὅπου καὶ νῦν ὑπάρχει, ἐν ἣ ἔκτισαν πύργον καὶ ναὸν α' Α-
γίας Πέτρος, ὅπου καὶ νῦν σώζεται, τὰς θέσεις Λιμπερτο (ἦτοι
λιμπερτά), Κουτουμοῦ, Μαλιαρὴ συκιά, Μαρούλια, Ράχη καὶ
Ζαροκάλυβο, αἵτινες κατεκτήθησαν καὶ φέρουσι τὴν αὐτὴν ὀνο-
μασίαν, εἶναι δὲ καὶ ἄλλαι ἀκατοίκητοι. φέρουσαι ὀνομασίαν
τουρκικῶν ὀνομάτων, καθὼς Τσαϊλάκι, Μώτη πηγάδι, Σουλεϊ-
μανάκι, Ἀγαδείκα, καὶ ἄλλας ἀς συντομίας χάριν παραλείπομεν.
Οἱ δὲ Καβαλλιεριάνοι ἡ Μανολιάνοι, ἐξ ὧν προέρχεται ἡ κληρο-
νομία τοῦ Ἡλίου Βοιδῆ Μαυρομιχάλη ἐκ τῆς προαποθανούσης
συζύγου του, ἔλαβον ὡς μερίδιον τὸ Ζευγολατιὸ τοῦ Πασσαβᾶ
ἡ Μανολάκη, οἱ δὲ Γρηγοριάνοι τὴν κοιλάδα τοῦ Μαυροβου-
νίου καὶ τὴν Σελίνιτσα, διότι τὸ Γύθειον τότε ἦτο ἔρημον
καὶ ἐντελῶς ἀκατοίκητον, τὸ ὅποιον κατεκτήθη ἀπὸ τοὺς κα-
ταδιωκομένους ἀρματωλοὺς τῆς Πελοποννήτου. Μὴ δυνηθέν-
τες οἱ Τούρκοι νὰ ἀνακτήσωσι τὰ ἀπολεσθέντα μέρη των καὶ
διὰ τὰ μὴ ἐνοχλῶνται οἱ ἐν τῷ φρουρίῳ Πασσαβᾶ Τούρκοι
τὸ ὅποιον εἰσέτι διετήρουν, μετεχειρίσθησαν τὸ ἀπατηλὸν καὶ
δόλιον μέσον, τοῦ νὰ συνθηκολογήσωσι δηλ. νὰ μένουν καὶ
οἱ μὲν καὶ οἱ δὲ ἀνενόχλητοι, τότε ἐκάλεσαν αὐτοὺς (τοὺς
κατακτητὰς) εἰς Τρίπολιν νὰ πραγματοποιήσωσι μετὰ τοῦ
Πασσᾶ τὴν συνθήκην μεταδάντες λοιπὸν ὁ Μιχαὴλ Βοζῆς
ἡ Πετροπουλάκης μετὰ τοῦ Δ. Γρηγοράκη, (ὁ Καβαλλιε-